

sygn. akt II Cz 1135/14

POSTANOWIENIE

Dnia 12 sierpnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Marzenna Ernest

Sędziowie: SO Mariola Wojtkiewicz (spr.)

SO Tomasz Szaj

po rozpoznaniu w dniu 12 sierpnia 2014 r. w Szczecinie

sprawy ze skargi dłużnika G. B.

na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...), B. B. (1) w sprawie sygn. akt KM 1257/13 w postaci postanowienia z dnia 30 września 2013 r. o przyznaniu wierzycielowi kosztów zastępstwa procesowego w egzekucji oraz zajęcia pojazdu marki R. (...)

przy udziale wierzyciela Towarzystwa (...) spółki akcyjnej w Ł.

na skutek zażalenia dłużnika na postanowienie Sądu Rejonowego w Goleniowie z dnia 7 kwietnia 2014 r. , sygn. akt I Co 1861/13

postanawia:

1. odrzucić zażalenie na postanowienie w punkcie 1, w części oddalającej skargę na zajęcie ruchomości- pojazdu marki R. (...);

2. zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że :

a) w punkcie I uchylić postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...), B. B. (1) z dnia 30 września 2013r. w sprawie Km 1257/13 o przyznaniu wierzycielowi kosztów zastępstwa prawnego i w pozostałym zakresie skargę oddalić;

b) dodać punkt III, w którym zasądzić od wierzyciela Towarzystwa (...) spółki akcyjnej w Ł. na rzecz dłużnika G. B. kwotę 80 (osiemdziesiąt) złotych tytułem części kosztów postępowania skargowego;

3. zasądzić od wierzyciela na rzecz dłużnika kwotę 45 (czterdzieści pięć) złotych tytułem części kosztów postępowania zażaleniowego.

SSO Tomasz Szaj SSO Marzenna Ernest SSO Mariola Wojtkiewicz

sygn. akt II Cz 1135/14

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 7 kwietnia 2014 r. Sąd Rejonowy w Goleniowie sygn. akt I Co 1861/13 oddalił skargę (pkt I) oraz stwierdził brak podstaw do podjęcia przez Sąd czynności w trybie art. 759 § 2 k.p.c. w sprawie KM 1257/13 prowadzonych przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...), B. B. (1)(pkt II).

W uzasadnieniu Sąd I instancji wskazał, iż postanowieniem z dnia 30 września 2013 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w (...) B. B. (1) przyznał wierzycielowi reprezentowanemu w postępowaniu egzekucyjnym przez radcę prawnego koszty zastępstwa procesowego w egzekucji w kwocie 600,00 złotych zaś w dniu 10 października 2013 roku dokonał zajęcia ruchomości w postaci pojazdu marki R. (...) i pismem z tego samego dnia zawiadomił o tym współwłaścicielkę tego samochodu K. B.. Sąd I instancji wskazał, iż w tej sytuacji dłużnik złożył skargę na czynność komornika zarzucając błędne ustalenie przez komornika kosztów zastępstwa procesowego i podnosząc, że wartość przedmiotu egzekucji wynosi między 5.000 a 10.000 zł.

W ocenie Sądu I instancji postanowienie z dnia 30 września 2013 roku Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...) B. B. jest prawidłowe. Sąd I instancji stwierdził, iż stosownie do treści art. 770 k.p.c., dłużnik powinien zwrócić wierzycielowi koszty niezbędne do celowego prowadzenia egzekucji, a do kosztów tych zalicza się koszty sądowe oraz opłaty i wydatki pobrane przez komornika, równowartość utraconego zarobku wskutek stawiennictwa, koszty przejazdu wierzyciela i jego pełnomocnika niebędącego adwokatem lub radcą prawnym, wynagrodzenie i wydatki jednego adwokata lub radcy prawnego.

Zdaniem Sądu I instancji w przedmiotowej sprawie komornik w zaskarżonym postanowieniu wskazał podstawę prawną określenia kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu egzekucyjnym i ich wysokość gdyż powołał się na przepis § 10 ust. 1 pkt 7 w zw. z § 6 Rozporządzenia MS z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez (...) kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu i przyznał te koszty w kwocie 600 zł.

Sąd I instancji dodał, że Komornik w zawiadomieniu o wszczęciu egzekucji z 30 września ubr. ustalił wartość egzekwowanego roszczenia na kwotę 10.610,28 zł., a więc jest to większa liczba od 10.000 zł, co uzasadniało zastosowanie ww. przepisów, a nie - tych, które w skardze wskazywał dłużnik. Sąd I instancji zauważył, że ww. pismo zostało odebrane przez stronę dłużną w dniu 09 października 2013 r. i powinno było być to wiadome dłużnikowi od tej daty.

Sąd I instancji stwierdził, iż zgodnie z art. 847 k.p.c. Komornik dokonuje zajęcia przez wpisanie ruchomości do protokołu zajęcia, a odpis tego protokołu doręcza dłużnikowi i współwłaścicielom zajętej ruchomości, którzy nie są dłużnikami. Nadto Sąd I instancji dodał, iż Komornik dokonał tej czynności po uprzednim ustaleniu informacji dot. przedmiotowej ruchomości i uzyskał stosowne dane pojazdu z (...), gdzie zostało wskazane m.in. to, że współwłaścicielem tego samochodu jest K. B..

Odnosnie zarzutu, iż zajęcie powinno być skierowane do udziału, a nie całości pojazdu, to w ocenie Sądu I instancji słusznie Komornik wskazał, że przy egzekucji z art. 846 dokonuje się zajęcia całej rzeczy, zaś sprzedażą objęty jest tylko udział dłużnika.

Zażalenie na powyższe postanowienie wywiódł dłużnik, zaskarżając je w całości wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i zmianę postanowienia z dnia 30 września 2013 r. Komornika S. przy Sądzie Rejonowym w (...) B. B. (1) w sprawie o sygn., akt KM 1257/13 poprzez przyznanie wierzycielowi reprezentowanemu przez radcę prawnego D. P. kosztów postępowania w postępowaniu egzekucyjnym w kwocie 300 zł, zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu dłużnik wskazał, iż w jego ocenie postanowienie Sądu Rejonowego wadliwe jest z tej przyczyny, iż do wartości egzekucji Sąd doliczył wartość odsetek, co spowodowało iż w ocenie Sądu wartość przedmiotu egzekucji przekraczała kwotę 10 tysięcy złotych.

Dłużnik zaznaczył, iż stosownie do treści przepisu § 10 ust. 1 pkt. 7 w zw. z 6 rozporządzenia MS z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu wysokość wynagrodzenia pełnomocnika w postępowaniu egzekucyjnym uzależniona jest od wartości przedmiotu sprawy, zaś stosownie do treści przepisu art 13 ust. 2 kodeksu postępowania w sprawach egzekucyjnych stosuje się odpowiednio przepisy o procesie o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej. Dłużnik wskazał, że ustalając wartość przedmiotu sprawy Komornik winien kierować się dyrektywą zawartą w przepisie art. 20 kodeksu postępowania cywilnego, która stanowi, że do wartości przedmiotu sprawy (przedmiotu sporu) nie wlicza się odsetek oraz kosztów postępowania dochodzonych obok roszczenia głównego, a więc wartość przedmiotu sprawy winna zostać określona przez Komornika na kwotę 7.346,00 zł, a przez to Komornik kierując się ww. przepisami winien był przyznać pełnomocnikowi wierzyciela koszty zastępstwa w egzekucji w kwocie 300 zł. W ocenie dłużnika w sprawie nie pojawiły się żadne szczególne okoliczności, które uzasadniałyby przyznanie wierzycielowi wyższych od minimalnych kosztów zastępstwa procesowego w egzekucji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności należało wskazać, że niedopuszczalne jest zażalenie na postanowienie sądu rejonowego, oddalające skargę na zajęcie ruchomości.

Skarga jest środkiem zaskarżenia niemalże wszystkich czynności komornika bez względu na to w jakiej postaci komornik dokonał czynności – tj. w formie postanowienia, zarządzenia czy faktycznego wykonania czynności, albo jakie przepisy proceduralne zostały naruszone. Na postanowienie sądu rejonowego rozpoznającego skargę na czynności komornika (art. 767⁴ § 1 k.p.c.) zażalenie przysługuje już w wypadkach wskazanych w ustawie, chyba że w wyniku rozpoznaniu skargi Sąd wydał postanowienie kończące postępowanie w sprawie albo postanowienie z katalogu postanowień określonych w przepisie art. 394 § 1 k.p.c.

Wśród wymienionych w ustawie rodzajów postanowień, na które służy zażalenie w postępowaniu egzekucyjnym brak jest postanowienia, wydanego w wyniku rozpoznania skargi na czynność komornika, polegającej na zajęciu ruchomości. Postanowienia takiego nie sposób też uznać za rozstrzygnięcie kończące postępowanie egzekucyjne, czy też kończące poszczególny etap egzekucji. Wręcz przeciwnie egzekucja nadal jest w toku.

Skoro ustawa nie przewiduje możliwości zaskarżenia postanowień Sądu o oddaleniu skargi na zajęcie ruchomości i nie jest to postanowienie kończące postępowanie to oczywistym jest, że zażalenie wywiedzione przez dłużnika jest niedopuszczalne. Niedopuszczalne natomiast zażalenie podlega odrzuceniu, co powinien uczynić już Sąd Rejonowy w myśl przepisu art. 370 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. W sytuacji gdy tego nie uczynił Sąd Okręgowy obowiązany jest odrzucić zażalenie, co postanowił w oparciu o przepis art. 373 k.p.c. w związku z art. 370 k.p.c. i art. 397 § 2 k.p.c. w punkcie 1 postanowienia.

Zażalenie w części dotyczącej postanowienia komornika z dnia 30 września 2013r. skutkowało rozstrzygnięciem o charakterze reformatorijnym, chociaż z innych przyczyn niż wskazane w zażaleniu.

W ocenie Sądu Okręgowego, brak jest podstaw do ustalenia kosztów postępowania egzekucyjnego w chwili wszczęcia egzekucji. W postępowaniu egzekucyjnym – w miejsce występującej w procesie reguły rozstrzygania o kosztach w zależności od wyniku sprawy (art. 98 i nast. k.p.c.) obowiązuje zasada zwrotu przez dłużnika wierzycielowi kosztów celowych tj. niezbędnych do przeprowadzenia egzekucji (art. 770 k.p.c.).

Zgodnie z art. 770 k.p.c., dłużnik powinien zwrócić wierzycielowi koszty niezbędne do celowego przeprowadzenia egzekucji. Koszty ściąga się wraz z egzekwowanym roszczeniem. Koszt egzekucji ustala postanowieniem komornik, jeżeli przeprowadzenie egzekucji należy do niego. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie stronom oraz komornikowi.

Natomiast przepis art. 770¹ k.p.c. stanowi, że prawomocne postanowienie komornika w przedmiocie kosztów podlega wykonaniu po uprawomocnieniu się bez potrzeby zaopatrywania go w klauzulę wykonalności.

Sąd Okręgowy zwraca uwagę, iż zgodnie z Uchwałą Sądu Najwyższego z dnia (...) egzekucja kosztów niezbędnych do celowego przeprowadzenia egzekucji jest dopuszczalna po wydaniu postanowienia o ich ustaleniu. W uzasadnieniu orzeczenia Sąd Najwyższy wskazał, iż „zestawienie przepisów art. 770 k.p.c. i art. 770¹ k.p.c. jednoznacznie wskazuje, że egzekucja kosztów niezbędnych do celowego przeprowadzenia egzekucji jest dopuszczalna po wydaniu postanowienia o ich ustaleniu. Ustalenie kosztów postępowania egzekucyjnego może nastąpić w zasadzie dopiero po zakończeniu egzekucji, dopiero bowiem wówczas wiadomo, jakie koszty zostały poniesione. Na koszt egzekucji, oprócz opłaty egzekucyjnej, składają się także zaliczki na pokrycie wydatków (art. 39 i 40 ustawy p komornikach sądowych i egzekucji (u.k.s.e.)) oraz należności pełnomocnika strony lub strony działającej bez pełnomocnika. Wypadki, w których komornik wydaje postanowienie w związku z pobraniem zaliczki określają art. 41 oraz 42 w związku z art. 49 ust. 3 u.k.s.e. W innych zatem wypadkach należności z tego tytułu podlegają ściągnięciu wraz z dochodzonym roszczeniem. Te same zasady dotyczą ściągnięcia opłat za czynności adwokatów i radców prawnych za czynności w postępowaniu egzekucyjnym, ostateczne zaś rozliczenie kosztu egzekucji następuje w postanowieniu określonym w art. 770 k.p.c.”.

Z powyższego wynika, że tytułem egzekucyjnym podlegającym wykonaniu w rozumieniu art. art. 770¹ k.p.c. jest wyłącznie postanowienie w przedmiocie rozliczenia kosztów egzekucji wydane po zakończeniu postępowania na podstawie art. 770 k.p.c. Zatem koszty postępowania egzekucyjnego powinny zostać ustalone w postanowieniu kończącym to postępowanie i rozliczającym koszty egzekucji, w tym koszty zastępstwa wierzyciela na podstawie art. 770 k.p.c. Na marginesie Sąd Okręgowy wskazuje, iż w postanowieniu wydanym na podstawie art. 770 k.p.c. należy wskazać stronę, którą obciążają koszty egzekucji. Takiego wskazania nie ma w zaskarżonym postanowieniu Komornika.

Z względów przedstawionych powyżej postanowienie Komornika Sądowego z dnia 30 września 2014r. o kosztach zastępstwa wierzyciela podlegało uchyleniu. Ściągnięcie kosztów zastępstwa następuje w toku postępowania egzekucyjnego bez potrzeby wydawania odrębnego postanowienia. Natomiast rozliczenie kosztów winno nastąpić postanowieniem wydanym na podstawie art. 770 k.p.c. po zakończeniu postępowania egzekucyjnego.

W świetle powyższych rozważań Sąd Okręgowy w punkcie 2a orzekł na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

W punkcie 2b Sąd Okręgowy rozstrzygnął o kosztach postępowania skargowego zaś w punkcie 3 o kosztach postępowania zażaleniowego. W obu przypadkach podstawą orzekania był przepis art. 100 k.p.c. Dłużnik w tym samym zakresie wygrał postępowanie zażaleniowe jak i skargowe. Skargą i zażaleniem obejmował dwie czynności komornika. Środki zaskarżenia okazały się skuteczne co do jednej czynności, zatem wygrał oba postępowania w 50% i w takim też stosunku, zgodnie z przepisem art. 100 k.p.c. należało rozliczyć poniesione przez niego koszty.

Przed pierwszą instancją koszty wyniosły 160 złotych. Składały się na nie opłata sądowa od skargi w wysokości 100 złotych oraz wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości 60 złotych, wynikającej z § 10 pkt 8 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2014r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu ((...)) Poniesione przez dłużnika koszty Sąd, zgodnie z wcześniejszym ustaleniem, rozdzielił stosunkowo i zasądził 50% tej kwoty, to jest 80 złotych.

Koszty instancji odwoławczej objęły 30 złotych opłaty sądowej od zażalenia oraz 60 złotych wynagrodzenia pełnomocnika (§ 12 ust. 2 pkt. 1 w zw. z § 10 pkt. 8 powołanego rozporządzenia). Sąd Okręgowy zasądził połowę wyliczonych kosztów postępowania, to jest 45 złotych.

(...)

(...)

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)